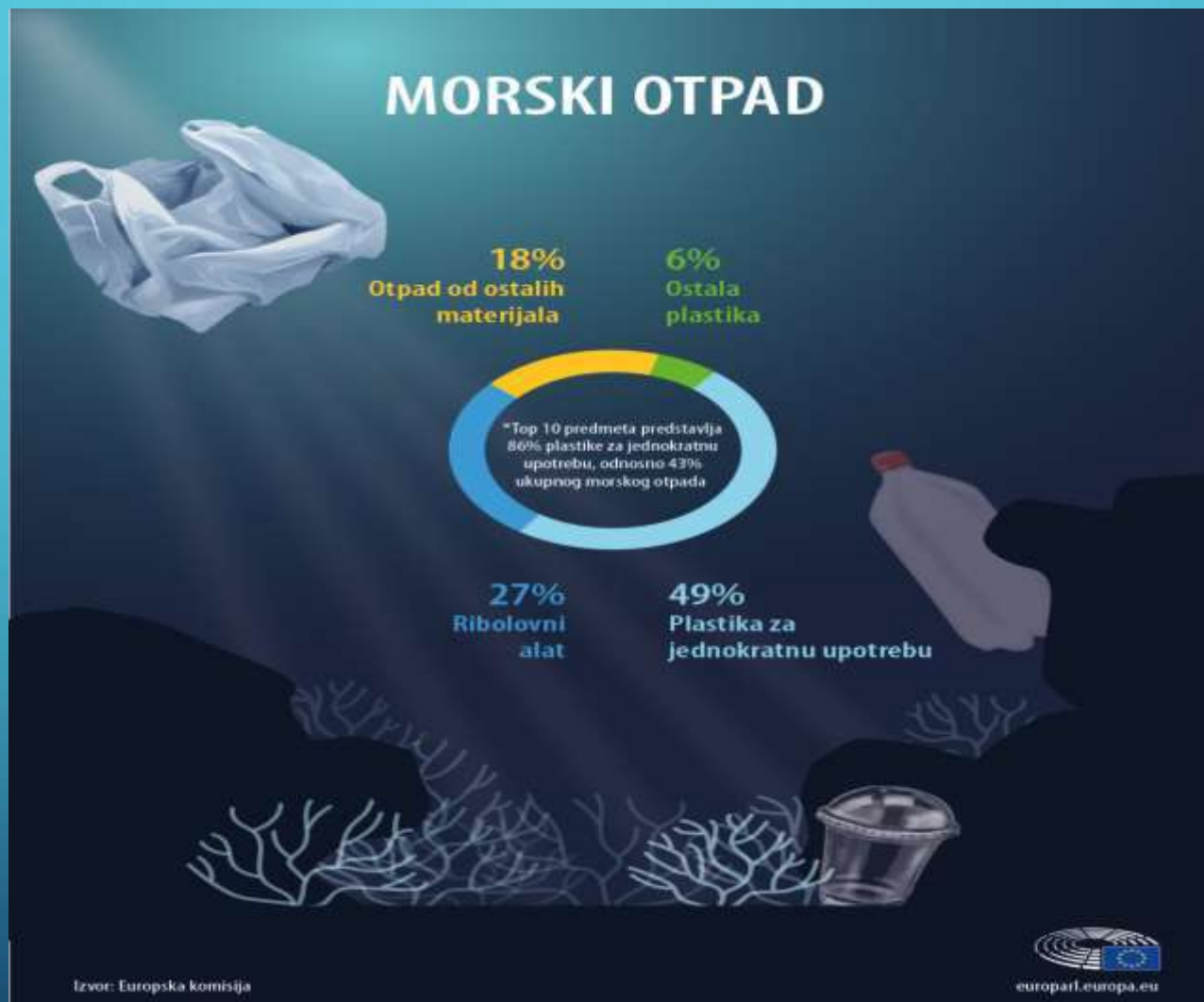

ZAŠTO PRIDNENE KOČE NIKAKO NISU ALAT ZA PRIKUPLJANJE OTPADA

UDRUGA PRIJATELJI ŽIVOTINJA

Otpad od ribarstva i akvakulture iznosi 27 posto morskog otpada od čega najviše čini izgubljena ribolovna oprema

(<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20181005STO15110/plasticni-otpad-u-morima-cinjenice-posljedice-i-nova-pravila-eu-a>)

ZAŠTO PRIDNENO KOČARENJE NIKAKO NIJE DOBAR ALAT ZA PRIKUPLJANJE MORSKOG OTPADA

PRIDNENE KOĆE NEGATIVNO UTJEČU NA ŽIVOT U MORU IZ NEKOLIKO RAZLOGA:

1. NESELEKTIVNE SU

Iako su poneke mreže napravljene za hvatanje određene vrste ribe ili rakova, u mrežama pridnenih koća se nalazi apsolutno sve što im se nađe na putu, od riba, rakova, morske vegetacije, trpova, zvjezdača, školjaka, koralja, morskih sisavaca i morskih kornjači uključujući ugrožene i zaštićene životinjske vrste. Posljednjih 65 godina kočarice s pridnenim koćama su odbacile preko 400 milijuna tona životinja koje nisu bile namijenjene ulovu bilo u mrtvom ili umirućem stanju.

(https://oceana.org/wp-content/uploads/sites/18/Bycatch_Report_FINAL.pdf)

2. DEVASTIRAJU STANIŠTA MORSKIH VRSTA

Pridneno kočarenje iznimno osiromašuje riblja naselja, odstranjuje morsku travu, devastira koraljne grebene, podvodne šume algi i ostala staništa morskih životinja. To dodatno nanosi fizičku štetu cijelom morskom ekosustavu. Od 50 do 80 % europskog kontinentalnog pojasa redovito je izloženo kočarenju. Jadransko more jedno je od najviše pogođenih; čak 80 % dna uništeno je kočarenjem. (<https://www.pnas.org/doi/pdf/10.1073/pnas.1802379115>)

3. UTJEČU NA ZAGRIJAVANJE PLANETA

Povlačenje koća po dnu remeti morsko dno (sediment) i oslobađa ugljik koji se tamo nalazi. Ugljik koji izlazi iz mora u zrak povećava zagrijavanje planeta. Prema nedavnom istraživanju znanstvenika objavljenom u znanstvenom časopisu *Nature*, pridнено koćarenje ispušta istu količinu ugljičnog dioksida kao cijela zrakoplovna industrija.

(<https://www.nature.com/articles/s41586-021-03371-z>)

4. UTJEČU NA POVEĆANJE KISELOSTI MORA

Rast ugljičnog dioksida u atmosferi i vodi dovodi do brže acidifikacije oceana. Kiselost mora nepovoljno utječe na produktivnost i biološku raznolikost. To posebno pogađa školjkaše, koralje, ježince, trpove, puževe, rakove i zvjezdače, a nestanak samo jedne vrste odrazio bi se na cijeli morski ekosustav. (<https://www.jutarnji.hr/vaumijau/aktualno/nevidljiva-prijetnja-ubrzano-zakiseljavanje-ugrozava-mora-prijeti-zivotu-na-zemlji-15143144>)

5. UTJEČU NA SMANJENJE KISIKA U MORU

U mreži pridnenih koća završe i mnoge zaštićene životinje poput trpova koji su filtratori te vrlo rizična skupina jer akumuliraju toksine iz okoliša. Smanjenje broja trpova uzrokuje smanjenje količine kisika (anoksija) zbog čega će pokretni organizmi napustiti stanište, a nepokretni umrijeti. (<https://www.index.hr/vijesti/clanak/organizirani-kriminalci-pustose-jadran-svi-znaju-tko-su-a-nitko-im-nista-ne-moze/1007186.aspx>)

Prema istraživanju Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije, u Sredozemlju je u zadnjih 50 godina izgubljeno 41 % morskih sisavaca i 34 % ukupne količine ribe. Od toga su najveći gubitci (više od 50 %) zabilježeni u Jadranu. 90 % velikih ribljih populacija istrijebljeno je u posljednjih 50 godina, a procjenjuje se da će, ako nastavimo s ovom okrutnom praksom, do 2050. godine većina riba biti izlovljeno.

(https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news/saving-our-heritage-worrying-state-mediterranean-fish-stocks-2017-04-03_en) i
(<https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1604008113>)

- Prikupljanje morskog otpada pridnenim kočama je **GREENWASHING** - kočarenje je loše samo po sebi – kočarenje napravi daleko više štete svojim radom nego što izvuče otpada s dna. Za okoliš je znatno bolje da koća niti ne spušta mreže te da ne izvlači ni otpad ni ribu. Koća je neselektivna i ne može izvlačiti samo otpad.
- Treba biti zakonska obveza da kočarice pokupe i odvedu na obalu otpad koji naprave ili na koji naiđu jer iako ga nisu one napravile one iskorištavaju more i bacaju svoje mreže u njega odnosno one su ga svojim alatom pokupile.
- U redu je da se prikupljeni otpad otkupljuje, ali nije u redu da se zbog toga financiraju troškovi broda i plovidbe.
- Treba smanjiti postotak otpada u moru na način da ribolovni alat ne ostaje u moru, a to će se dogoditi smanjivanjem ribolova!
- Treba se pomiriti s činjenicom da se čim prije zabrane pridnene kočice jer će to biti dobro i za ribe i za ljude i za more i za planet, **ZA SVE!**
- Stoga je apsurdno uopće spominjati kočice u bilo kojem dobrom svjetlu pa tako i u prikupljanju otpada što je obmana javnosti i zamagljivanje stvarne štete koje kočice rade.

POZITIVAN PRIMJER

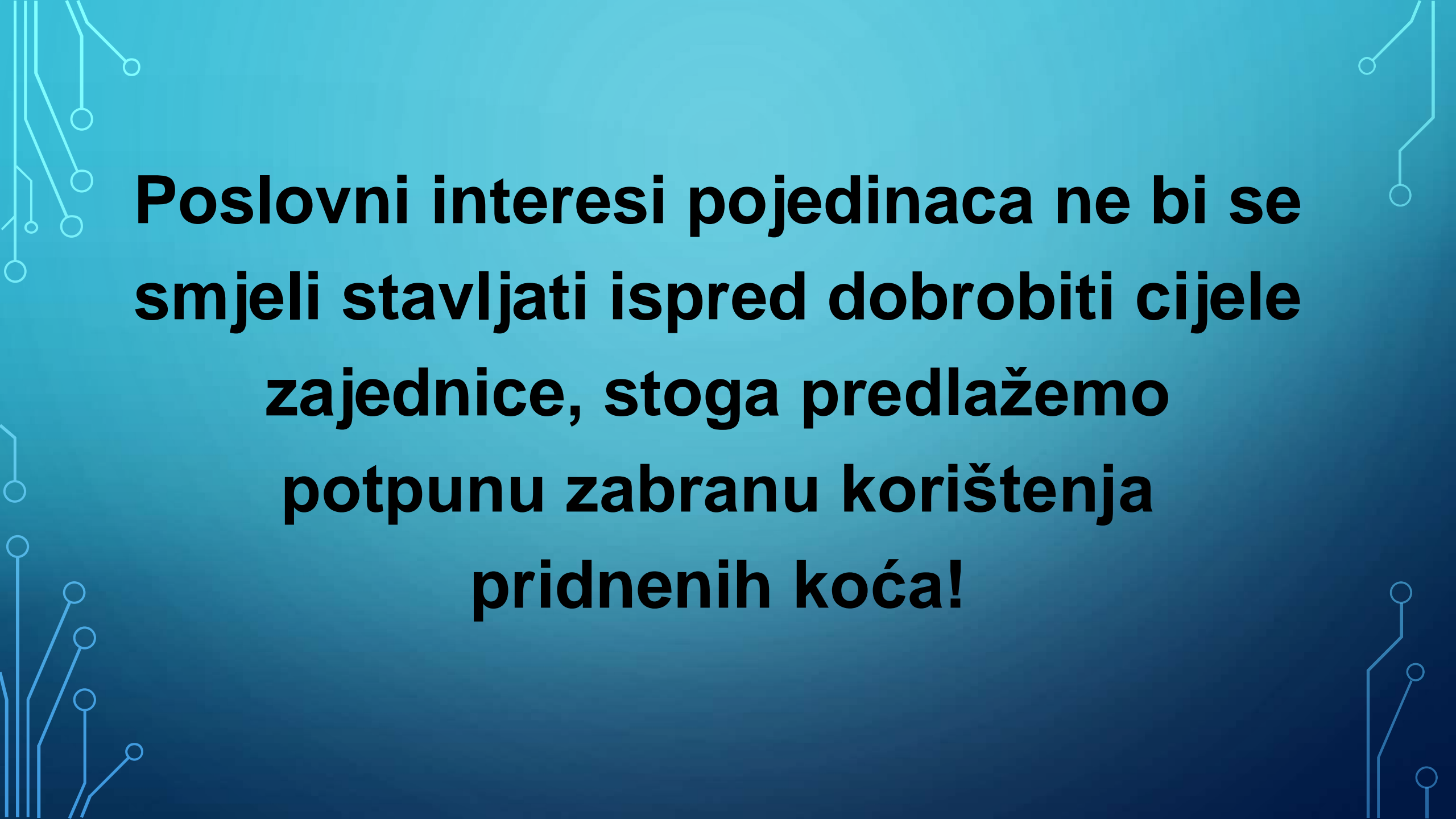
JABUČKA KOTLINA – FISHERIES RESTRICTED AREA – TRAJNO ZATVORENA ZA RIBOLOV

- OBNOVA STANIŠTA I POVEĆANJE BIORAZNOLIKOSTI VRSTA
- POVEĆANJE KOLIČINE MORSKIH PASA I RAŽA U ZAŠTIĆENOM PODRUČJU - POKAZATELJI DOBROG OPORAVKA NEKOG LOKALITETA
- EUROPSKA KOMISIJA - OCIJENILA PROJEKT JABUČKE KOTLINE IZRAZITO DOBRIM PRIMJEROM
- **JADRANSKOM MORU JE POTREBNO JOŠ TAKVIH PRIMJERA DOBRE PRAKSE**

ŠTO ZAJEDNO MOŽEMO UČINITI:

1. DONIJETI ZAKONSKU ZABRANU PRIDNENIH KOĆA
2. ODREDITI ŠTO VIŠE *NO TAKE* I *NO TAKE - NO ENTRY* ZONA
3. PRENAMIJENITI KOĆARSKE BRODOVE ZA RONILAČKI TURIZAM ILI DRUGE SVRHE
4. STALNO SMANJIVATI KOĆARSKU FLOTU KORIŠTENJEM POTPORE ZA **SCRAPING** (smanjiti broj potrebnih sati za dobivanje potpore)
5. VLASTITIM PRIMJEROM **BITI UZOR** MLAĐIM GENERACIJAMA
6. OSOBNOM EDUKACIJOM I EDUKACIJOM JAVNOSTI **POMOĆI U OČUVANJU ŽIVOTA I BIORAZNOLIKOSTI** U JADRANSKOM MORU

The background is a dark blue gradient. In the corners, there are decorative white lines resembling a circuit board or network diagram, with small circles at the end of the lines.

**Poslovni interesi pojedinaca ne bi se
smjeli stavljati ispred dobrobiti cijele
zajednice, stoga predlažemo
potpunu zabranu korištenja
pridnenih koća!**

Hvala na pažnji!

Goran Šafarek
Photography and Cinematography
www.safarek.com